

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 513 66 00,
E-pošta: kgzs@kgzs.si
www.kgzs.si

Datum: 27. 2. 2026
Številka: 092-11/2026-2

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska cesta 22
1000 Ljubljana

ZADEVA: Stališča in pobude Strokovnega odbora za hmeljarstvo

Spoštovani!

Strokovni odbor za hmeljarstvo je na svoji seji dne 8. 12. 2025 obravnaval dva medsebojno povezana vsebinska sklopa, ki imata neposreden vpliv na razvoj, odpornost in konkurenčnost hmeljarstva ter širše kmetijske dejavnosti. Na podlagi sprejetih sklepov vam v nadaljevanju posredujemo usklajena stališča in pobude odbora.

Strateški cilji Republike Slovenije na področju hmeljarstva so:

- ohranjanje približno 3-odstotnega deleža v svetovni pridelavi hmelja,
- stabilizacija proizvodnje z vidika količinsko in kakovostno zanesljive ponudbe za trg,
- razvoj novih sort, prilagojenih podnebnim spremembam,
- preprečevanje širjenja karantenskih boleznih in škodljivcev.

Pridelava hmelja v Sloveniji je omejena na območja Ptujskega polja ter Koroške, Dravske in Savinjske doline. Kombinacija predalpske klime in ustreznih tal omogoča pridelavo aromatskih sort s svetovnim slovesom. Slovenija prispeva približno 3 % svetovne pridelave hmelja ter se uvršča na 4. mesto v Evropski uniji oziroma na 6. mesto na svetu.

V letu 2025 je bil zaradi izrazitih sušnih razmer zabeležen občuten upad pridelka, zlasti na območjih Celja in Slovenj Gradca, kjer namakanje ni bilo mogoče. Povečana zračna vlaga je prispevala k pojavu peronospore, kar je negativno vplivalo na kakovost pridelka, junijska vročina pa je povzročila, da številni nasadi, zlasti zgodnje sorte, niso dosegli zgornje žice.

Navedene razmere potrjujejo visoko ranljivost panoge na podnebne ekstreme ter pomen ustrezne vodne infrastrukture in prilagoditvenih ukrepov.

1. Stališče glede uvedbe plačila za vodno pravico

Strokovni odbor izraža zadržanost do uvedbe plačila za vodno pravico (dovolnine) v kmetijstvu, saj ocenjuje, da takšen ukrep ne prispeva k povečanju samooskrbe niti k učinkovitejšemu prilagajanju sektorja na podnebne spremembe.

Približno 80 % hmeljišč je vključenih v namakalne sisteme, kar izkazuje visoko stopnjo prilagoditve panoge na podnebne spremembe in odgovorno upravljanje vodnih virov. Uvedba

dodatne finančne obremenitve bi neposredno prizadela pridelovalce, ki so v preteklih letih vlagali v posodobitev namakalnih sistemov z namenom racionalne in učinkovite rabe vode. Odbor meni, da uvedba plačila za vodno pravico predstavlja dodatno finančno breme, ki zmanjšuje učinke že izvedenih investicij v prilagajanje podnebnim razmeram ter ni usklajena s cilji povečanja prehranske varnosti in samooskrbe. Takšen ukrep bi lahko negativno vplival na nadaljnje strateške investicije ter s tem oslabil dolgoročno stabilnost panoge.

2. Izzivi prostorskega načrtovanja in pobuda za prednostno umeščanje mokrih zadrževalnikov

Državni prostorski načrt za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Savinjski dolini predvideva posege na več kot 1.000 hektarjih kmetijskih zemljišč, kar bi pomembno vplivalo na kmetovanje skoraj 400 kmetij, vključno s hmeljarsko panogo. V okviru predvidenih suhih zadrževalnikov bi bilo poplavljenih približno 130 hektarjev hmeljišč, kar predstavlja pomemben delež pridelovalnih površin in bi lahko resno ogrozilo obstoj panoge.

Strokovni odbor predlaga, da se pri umeščanju protipoplavne infrastrukture kot osnovna in prednostna rešitev sistemsko predvidijo mokri zadrževalniki, medtem ko naj se suhi zadrževalniki načrtujejo zgolj tam, kjer to narekujejo specifične terenske ali tehnične omejitve.

Pobudo utemeljujemo z naslednjimi strokovnimi argumenti:

- **Trajnost in stabilnost vodnega režima:** Mokri zadrževalniki omogočajo stabilnejše upravljanje vodnega režima ter dolgoročno boljšo prostorsko integracijo.
- **Kmetijstvu prijaznejša ureditev:** Za razliko od suhih zadrževalnikov, ki pogosto omejujejo redno rabo zemljišč, mokri zadrževalniki omogočajo večnamensko funkcijo. V obdobjih suše lahko služijo kot pomemben vir vode za namakanje.
- **Večnamenskost in okoljski učinki:** Poleg zagotavljanja poplavne varnosti prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti ter izboljšanju lokalne mikroklima.

Obravnani vsebinski področji sta medsebojno povezani. Če država na eni strani razmišlja o dodatnih obremenitvah namakanja, bi morala na drugi strani zagotoviti infrastrukturne rešitve, ki omogočajo zadrževanje in razpoložljivost vode za kmetijsko rabo ter zmanjšujejo tveganja podnebnih ekstremov. Mokri zadrževalniki predstavljajo eno takšnih rešitev.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pozivamo, da navedena stališča in pobude upošteva pri oblikovanju sektorskih politik ter jih aktivno zastopa v medresorskem usklajevanju z Ministrstvom za naravne vire in prostor in drugimi pristojnimi deležniki.

S spoštovanjem,

Pripravili:

Strokovni odbor za hmeljarstvo
Blaž Dimec, KGZS – Zavod Celje
Klavdija Strmšek, KGZS

Martin Mavsar
direktor

Poslati:

- elektronsko na naslov gp.mkqp@gov.si; tanja.gorisek@gov.si; metka.cerjak@gov.si;

dr. Jože Podgoršek
predsednik

